Regulamentul privind condițiile de acordare, suspendare şi retragere a calității de participant la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare, aprobat prin HCE al BNM nr. 159 din 11.07.2018

Publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 277-284 art. 1170 din 27.07.2018

Înregistrat
la Ministrul Justiției al Republicii
Moldova nr.1345 din 19 iulie 2018
APROBAT
prin Hotarîrea Comitetului Executiv
al Bancii Nationale a Moldovei
nr. 159 din 11 iulie 2018
În vigoare: la **27 iulie 2018**

REGULAMENT
privind condițiile de acordare, suspendare şi retragere a calității de participant la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare

Modificat prin:

HCE al BNM nr. 188 din 09 iulie 2024, MO al RM nr. 308-310/574 din 18.07.2024

Capitolul I
PREVEDERI GENERALE

1. Prezentul Regulament stabilește condițiile de acordare, suspendare şi retragere a calității de participant la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (în continuare – Depozitar central unic).
[Pct.1 modificat prin HCE al BNM nr.188 din 09.07.2024]

2. Participanții sunt obligați să respecte prevederile Legii nr.234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (în continuare – Legea nr. 234/2016), ale prezentului Regulament, ale Regulilor Depozitarului central unic, precum şi alte reglementări emise de Banca Națională a Moldovei (în continuare – BNM), Comisia Națională a Pieței Financiare (în continuare – CNPF) şi Depozitarul central unic.
[Pct.2 modificat prin HCE al BNM nr.188 din 09.07.2024]

3. Termenii și expresiile utilizate în prezentul Regulament au semnificațiile prevăzute în Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, Legea nr. 234/2016, Legea insolvabilității nr.149/2012, Legea nr.171/2012 privind piața de capital. În sensul prezentului Regulament se mai stabilește următoarea noțiune:

sistemul Depozitarului central unic – sistem de decontare a valorilor mobiliare, gestionat de Depozitarul central unic, care asigură prestarea de către Depozitarul central unic a serviciilor de înregistrare a valorilor mobiliare, de administrare centralizată şi de decontare.
[Pct.3 modificat prin HCE al BNM nr.188 din 09.07.2024]

Capitolul II
ACORDAREA CALITĂȚII DE PARTICIPANT LA DEPOZITARUL CENTRAL UNIC

4. Sunt în drept să obțină calitatea de Participant la Depozitarul central unic oricare dintre următoarele entități:

1) o bancă, astfel cum este definită de Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor;

2) o societate de investiții, astfel cum este definită de Legea nr.171/2012 privind piața de capital, care este în drept să desfășoare activitate de custodie a instrumentelor financiare;

3) o societate de investiții, astfel cum este definită de Legea nr.171/2012 privind piața de capital, alta decât cea stabilită de subpct.2);

4) orice întreprindere cu sediul în străinătate care desfășoară activități permise băncilor și societăților de investiții;

5) autoritățile publice și entitățile garantate public, după cum urmează:

a) Banca Națională a Moldovei;

b) Ministerul Finanțelor;

c) Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar;

6) contraparte centrală, agent de decontare, casă de compensare (clearing) sau operator de sistem;

7) un depozitar central de instrumente financiare.

[Pct.4 modificat prin HCE al BNM nr.188 din 09.07.2024]

5. Pentru a obține calitatea de participant, solicitantul prezintă Depozitarului central unic o cerere, conform modelului stabilit de Depozitarul central unic, însoțită de următoarele documente:

1) extrasul din registrul de stat al persoanelor juridice, cu ultimele date actualizate privind solicitantul;

2) copia licenței deținute/ actului de autorizare a solicitantului, eliberat de autoritatea competentă din statul de origine al solicitantului, deținute, după caz, de entitățile stabilite de pct.4 subpct. 1)-4), 6) și 7);

3) cererea privind deschiderea contului/conturilor în Depozitarul central Depozitarul central unic;

4) contractul între Depozitarul central unic și Participant, conform modelului stabilit de către Depozitarul central unic, contra semnat de către solicitant;

5) copia ordinului de plată, ce confirmă transferul mijloacelor bănești pentru obținerea calității de Participant la Depozitarul central unic;

6) alte documente prevăzute de Regulile Depozitarului central unic.

[Pct.5 modificat prin HCE al BNM nr.188 din 09.07.2024]

6. Participantul este obligat să respecte următoarele cerințe:

1) să îndeplinească condițiile privind dotarea tehnică (configurației hardware și software minimă conform specificațiilor Depozitarului central unic), respectiv cerințe tehnice minime pentru rularea aplicației client al sistemului Depozitarului central unic;

2) să solicite în scris înregistrarea a cel puțin doi utilizatori în vederea efectuării de operațiuni în sistemul Depozitarului central unic, conform modelului stabilit de către Depozitarul central unic;

3) să asigure segregarea funcțiilor în ceea ce privește desfășurarea de operațiuni în sistemul Depozitarului central unic, conform cerințelor stabilite de Regulile Depozitarului central unic;

4) să asigure în sistemul Depozitarului central unic în termenul prevăzut în Regulile Depozitarului central unic, segregarea individuală a clienților care dețin:

a) valori mobiliare emise de bănci;

b) valori mobiliare emise de societăți de asigurare sau reasigurare;

4[1]) să asigure, la deschiderea contului omnibus, evidența drepturilor clienților asupra valorilor mobiliare în cadrul sistemelor și registrelor interne proprii, pentru perioada în care valorile mobiliare sunt deținute pe conturile din sistemele și registrele interne respective;

[Subpct.4[1] inclus prin HCE al BNM nr.188 din 09.07.2024]

4[2]) fără a aduce atingere prevederii sbp. 4), să ofere clienților săi cel puțin alegerea dintre segregarea de tip omnibus a clienților și segregarea individuală a clienților și sa-i informeze cu privire la costurile şi riscurile asociate fiecărei opțiuni, cu excepția cazului în care prin lege este stabilită evidența prin segregare de tip omnibus a clienților;

[Subpct.4[2] inclus prin HCE al BNM nr.188 din 09.07.2024]

5) alte cerințe prevăzute de Regulile şi procedurile Depozitarului central unic.

[Pct.6 modificat prin HCE al BNM nr.188 din 09.07.2024]

7. Participanții trebuie să participe la testele organizate cel puțin o dată pe an, de către Depozitarul central unic, de testare a capacității de reacționare în situații de incident conform scenariilor stabilite de către Depozitarul central unic.

[Pct.7 modificat prin HCE al BNM nr.188 din 09.07.2024]

8. Depozitarul central unic analizează cererea de admitere a unui Participant şi transmite un răspuns în termen de cel mult 30 de zile calendaristice de la data primirii cererii.

[Pct.8 modificat prin HCE al BNM nr.188 din 09.07.2024]

9. Depozitarul central unic poate cere Participantului solicitant completări sau rectificări ale documentelor depuse, în situația în care lista acestora nu este completă sau documentele nu sunt clare din punctul de vedere al conținutului sau nu sunt întocmite în conformitate cu prevederile prezentului Regulament sau Regulilor Depozitarului central unic. Termenul de examinare a cererii curge de la data primirii complete a documentelor conform prezentului punct.

[Pct.9 modificat prin HCE al BNM nr.188 din 09.07.2024]

10. Depozitarul central unic poate respinge cererea de acordare a calității de Participant în cazul în care:

1) solicitantul nu este o entitate stabilită de pct.4 și/sau nu întrunește alte cerințe stabilite de Regulile Depozitarului central unic;

2) solicitantul nu a prezentat în termenul solicitat de Depozitarul central unic documentele și informațiile necesare sau documentele și informațiile prezentate conțin date incomplete, contradictorii, neveridice sau insuficiente pentru a constata respectarea condițiilor prevăzute în pct.5-6.

[Pct.10 modificat prin HCE al BNM nr.188 din 09.07.2024]

11. În cazul de respingere a cererii de acordare a calității de Participant, solicitantul poate depune o nouă cerere după lichidarea circumstanțelor ce au servit drept temei pentru respingerea celei precedente.

12. Despre neacordarea calității de Participant la Depozitarul central unic, solicitantul va fi informat în scris, inclusiv despre motivele care stau la baza refuzului, care vor fi obiective, nediscriminatorii precum și în baza unei evaluări a riscurilor.

[Pct.12 modificat prin HCE al BNM nr.188 din 09.07.2024]

13. Ulterior luării deciziei de către Depozitarul central unic privind acordarea calității de Participant:

1) Depozitarul central unic va comunica în scris solicitantului despre acordarea calității de Participant și va notifica în scris BNM și CNPF în termen de o zi lucrătoare de la data deciziei de acordare a calității de Participant;

2) Depozitarul central unic va aloca pentru utilizatorii desemnați de către Participant coduri și parole de acces în sistemul Depozitarului central unic conform Regulilor Depozitarului central unic precum și va furniza softul necesar pentru accesarea sistemului (aplicația client);

3) Comitetul executiv al Depozitarului central unic va stabili, prin decizie data începerii operațiunilor în cadrul sistemului Depozitarului central unic pentru respectivul Participant, dată care va fi comunicată acestuia.

[Pct.13 modificat prin HCE al BNM nr.188 din 09.07.2024]

Capitolul III
SUSPENDAREA CALITĂȚII DE PARTICIPANT LA DEPOZITARUL CENTRAL UNIC

14. Suspendarea calității de Participant la Depozitarul central unic poate avea loc în următoarele cazuri:

1) la cererea Participantului (cu indicarea motivului), cu specificarea datei de la care se dorește suspendarea calității de Participant la Depozitarul central unic;

2) urmare a încălcării de către Participant a prevederilor prezentului Regulament, Regulilor Depozitarului central unic, inclusiv a prevederilor contractului încheiat cu Depozitarul central unic;

3) neonorării de către Participant a obligațiunilor de achitare a serviciilor Depozitarului central unic sau a obligațiunilor sale de decontare, stabilite în conformitate cu Regulile Depozitarului central unic;

4) în cazul constatării de către Depozitarul central unic, precum că Participantul a prezentat Depozitarului central unic documente și informații care conțin date incomplete, contradictorii, neveridice sau insuficiente;

5) urmare a suspendării licenței/ actului de autorizare eliberat de autoritatea competentă din statul de origine a Participantului, după caz, pentru entitățile stabilite de pct.4 subpct. 1)-4), 6) și 7);

6) atunci când nu sunt îndeplinite cerințele de calificare față de Participanți descrise în Regulile Depozitarului central unic.

[Pct.14 modificat prin HCE al BNM nr.188 din 09.07.2024]

15. În cazul în care suspendarea calității de Participant la Depozitarul central unic are loc la cererea Participantului, perioada de suspendare nu poate depăși 60 de zile calendaristice de la data aplicării respectivei măsuri.

[Pct.15 modificat prin HCE al BNM nr.188 din 09.07.2024]

16. Depozitarul central unic va stabili în Regulile sale acțiunile/activitățile pe care le va întreprinde pentru a suspenda calitatea de Participant la Depozitarul central unic.

[Pct.16 modificat prin HCE al BNM nr.188 din 09.07.2024]

17. Depozitarul central unic va informa în scris BNM și CNPF, în termen de o zi lucrătoare de la data aplicării respectivei măsuri, cu privire la suspendarea calității unui Participant, cu menționarea motivelor care au stat la baza măsurii adoptate.

[Pct.17 modificat prin HCE al BNM nr.188 din 09.07.2024]

Capitolul IV
RETRAGEREA CALITĂȚII DE PARTICIPANT LA DEPOZITARUL CENTRAL UNIC

18. Retragerea calității de Participant la Depozitarul central unic poate avea loc în următoarele cazuri:

1) la solicitarea Participantului respectiv, acesta depunând următoarele documente:

a) cererea de retragere a calității de Participant la Depozitarul central unic (cu indicarea motivului), cu specificarea datei de la care se dorește încetarea calității de Participant;

b) documentele justificative;

c) notificarea privind încetarea relațiilor contractuale cu Depozitarul central unic;

2) urmare a încălcării prevederilor prezentului Regulament, Regulilor Depozitarul central unic, inclusiv a prevederilor contractului încheiat cu Depozitarul central unic.

[Pct.18 modificat prin HCE al BNM nr.188 din 09.07.2024]

19. Depozitarul central unic va stabili în reglementările sale acțiunile/activitățile pe care le va întreprinde pentru a retrage calitatea de Participant la Depozitarul central unic.

[Pct.19 modificat prin HCE al BNM nr.188 din 09.07.2024]

20. Calitatea de Participant încetează la data emiterii deciziei de retragere a calității de Participant sau la data specificată în decizie.

21. Depozitarul central unic va informa în scris BNM și CNPF, în termen de o zi lucrătoare de la data aplicării respectivei măsuri, cu privire la retragerea calității unui Participant, cu menționarea motivelor care au stat la baza măsurii adoptate.

[Pct.21 modificat prin HCE al BNM nr.188 din 09.07.2024]

22. Calitatea de Participant a unei entități încetează de drept:

1) ca efect a fuziunii, dizolvării sau divizării entității;

2) urmare a expirării, anulării sau retragerii licenței/ actului de autorizare eliberat de autoritatea competentă din statul de origine a Participantului, după caz, pentru entitățile stabilite de pct.4 subpct.1)-4), 6) și 7);

3) urmare a intrării Participantului în procedura falimentului, lichidării sau a altei proceduri similare.

[Pct.22 modificat prin HCE al BNM nr.188 din 09.07.2024]

Capitolul V
DISPOZIȚII FINALE

23. Decizia privind acordarea, suspendarea și retragerea calității de Participant la Depozitarul central unic se ia de către Comitetul executiv al Depozitarului central unic.

[Pct.23 modificat prin HCE al BNM nr.188 din 09.07.2024]

24. Depozitarul central va stabili modelele:

1) cererilor de acordare, suspendare și retragere a calității de Participant la Depozitarul central unic;

2) cererii privind deschiderea contului/conturilor în Depozitarul central unic.

[Pct.24 modificat prin HCE al BNM nr.188 din 09.07.2024]